मेढ्री, मेहयिता-त्री, मिमिक्षिता-त्री, मेमिहिता-त्री; इत्यादीनि सर्वाण्यपि रूपाणि प्रातिस्विकरूपाणि विना आदादिकदेग्धिवत् (842) ज्ञेयानि। [1]मेघः, [2]मेढ्रम्, [3]मीढ्वान्, [4]मेहः, [5]मिहिरः इमानि रूपाणि अस्य धातोः विशेषेण संभवन्तीति विशेषः।

(1267) "मी गतौ" (X-चुरादिः-1825. सक. सेट्. (अनि.) उभ.)

आधृषीयः।

'—गतौ, मनने' इति **क्षीरस्वामी**।

'मीञो मीनाति मीनीते हिंसायां मीयते ङितः॥

मिनोति मिनुते स्वादेः, गतौ मयति माययेत्।' (श्लो. 16-17) इति **देवः**।

मायकः-यिका, मिमाययिषकः-षिका, मायकः-यिका, [6]मिमीषकः-षिका,

---

1. धातोः इगुपधत्वेऽपि पचादिषु (3-1-134) पाठात् अच्प्रत्यये, गुणे, 'न्यङ्क्वादीनां च' (7-3-53) इत्यत्र गणे पाठात् हकारस्य कुत्वेन घकारे च **मेघ** इति सिद्ध्यति। मेहति=वर्षति इति **मेघः**।

2. 'दाम्नीशसयुयुजस्तुतुदसिसिचमिहपतदशनहः करणे' (3-2-182) इति करणे ष्ट्रन्प्रत्यये गुणे, 'हो ढः' (8-2-31) इति धातुहकारस्य ढत्वे, धत्वष्टुत्वढलोपेषु च प्रवृत्तेषु 'पर्जन्यवल्लक्षणं प्रवर्तते' (परि. 121) इति न्यायेन दीर्घे च रूपमेवम् मिह्यतेऽनेनेति **मेढ्रम्**।

3. धातोरस्मात् कर्तरि लिटः क्वसौ वेदे भाषायां चाविशेषेण 'दाश्वान् साह्वान् **मीढ्वांश्च**' (6-1-12) इति निपातनात्, द्वित्वाभावः, अनिट्त्वम्, ढत्वम्, उपधादीर्घश्चेति ज्ञेयम्। '**मीढ्वस्तोकाय** तनयाय मृडय—' इति वैदिकः प्रयोगः।

4. 'हलश्च' (3-3-121) इति संज्ञायां घञि गुणे च रूपमेवम्। **मेहः**=मधुमेहः, रोगविशेषः।

5. मेहति, मेहयति वाऽयमिति **मिहिरः**=सूर्यः। 'इषिमदिमुदिखिदिच्छिदिभिदिमन्दिचन्दितिमिमिहि—' (द. उ. 8-26) इत्यादिना किरच्प्रत्यये रूपमेवम्।

6. 'सनि मीमा—' (7-4-54) इत्यत्र अचौरादिकैर्धातुभिः सह साहचर्यात् नास्य ग्रहणम्। अतोऽत्र न 'इस्' भावादिकमित्यतः, 'इको झल्' (1-2-9) इति सनः कित्त्वम्, 'अज्झनगमां सनि' (6-4-16) इत्यनेन (पर्जन्यन्यायेन) दीर्घः। 'श्विडीङ्विर्णेष्वथ शीङ्श्रियावपि' (व्याघ्रभूतिकारिका, भाष्ये, 7-2-10) इति नियमाण्णिजभावपक्षे इडागमो नेत्यादिकं यथायथमूह्यम्।